

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (15η)
ΤΜΗΜΑ Β΄

Αθήνα, 12 Απριλίου 2013

ΠΟΛ. 1074

ΠΟΛ.:

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κωδ. : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Ελ. Φραγκούλη
Τηλέφωνο : 210-3610030
FAX : 210-3615052

ΘΕΜΑ: «Παροχή διευκρινίσεων σε θέματα που αφορούν την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Φ.Α.Σ.)»

Με αφορμή γραπτά και προφορικά ερωτήματα, σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ν. 4093/2012, άρθρο πρώτο, υποπαρ. Ε1 – ΦΕΚ 222 Α΄) και σε συνέχεια των εγκυκλίων μας ΠΟΛ.1004/4.1.2013, ΠΟΛ.1036/22.2.2013 και ΠΟΛ.1061/28.3.2013, παρέχονται συμπληρωματικά με την παρούσα, οι ακόλουθες διευκρινίσεις.

Α. Έκδοση αποδείξεων λιανικών συναλλαγών, από ασκούντες δραστηριότητα «λογοθεραπευτή – λογοπαθολόγου – λογοπεδικού», «ομοιοπαθητικού», «εναλλακτικών θεραπειών» και «ψυχοθεραπευτή».

1. Με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1004/4.1.2013 διευκρινίστηκε μεταξύ άλλων ότι, οι υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών, οι οποίοι τηρούσαν ορισμένα πρόσθετα βιβλία της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του προϊσχύσαντα Κ.Β.Σ. και δεν έχουν πλέον αντίστοιχη υποχρέωση παροχής ασφαλών πληροφοριών της παραγράφου 23 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Α.Σ., εκδίδουν πλέον τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, για τις παρεχόμενες από αυτούς υπηρεσίες στο κοινό, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις των άρθρων 7 και 9 του Κ.Φ.Α.Σ. και του άρθρου 1 του ν.1809/1988. Προκειμένου δε να διευκολυνθεί η διαδικασία υπαγωγής των υπόψη υπόχρεων στο νέο καθεστώς, παρασχέθηκε δυνατότητα προμήθειας των σχετικών φορολογικών μηχανισμών (Φ.Τ.Μ. ή Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ.) του ν.1809/1988, μέχρι την 28.2.2013.

Στη συνέχεια, δεδομένων των πρακτικών προβλημάτων που παρουσιάστηκαν κατά την προσαρμογή αυτή, αρχικά, με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1036/22.2.2013, η ως άνω οριζόμενη

προθεσμία παρατάθηκε μέχρι την 29.3.2013 και με την ΠΟΛ.1061/28.3.2013 δόθηκε νέα παράταση, για την προμήθεια των φορολογικών μηχανισμών, μέχρι την 12.4.2013.

2. Εξάλλου, όπως διευκρινίστηκε με την ΠΟΛ.1036/22.2.2013, μόνο στους ασκούντες ελευθέρια επάγγελμα, από αυτούς που κατονομάζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 48 του ν.2238/1994, παρέχεται η δυνατότητα της έκδοσης αποδείξεων λιανικών συναλλαγών προς το κοινό είτε χειρόγραφα, από θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στέλεχος, είτε (προαιρετικά) μηχανογραφικά με την χρήση Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988, αναγράφοντας και το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη.

3. Περαιτέρω, από την Δ/ση Φορολογίας Εισοδήματος, με το με αρ. πρωτ. Δ12Α 1054369 ΕΞ 2013/28.3.2013 έγγραφο της, αναφορικά με τα επαγγέλματα του «ομοιοπαθητικού», «εναλλακτικών θεραπειών», «ψυχοθεραπευτή» και «λογοθεραπευτή – λογοπαθολόγου - λογοπεδικού» διευκρινίστηκε ότι, εντάσσονται στα ελευθέρια επαγγέλματα της παραγράφου 1 του άρθρου 48 του Κ.Φ.Ε..

4. Με βάση τα προαναφερόμενα οι ασκούντες δραστηριότητα «λογοθεραπευτή – λογοπαθολόγου - λογοπεδικού», «ομοιοπαθητικού», «εναλλακτικών θεραπειών», «ψυχοθεραπευτή», εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών προς το κοινό είτε χειρόγραφα, από θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. στέλεχος, είτε (προαιρετικά) μηχανογραφικά με την χρήση Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988, αναγράφοντας και το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που οι ως άνω επαγγελματίες, αλλά και όσοι λοιποί επαγγελματίες θεωρηθεί ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος, εντάσσονται στα ελευθέρια επαγγέλματα της παραγράφου 1 του άρθρου 48 του Κ.Φ.Ε., λόγω και της σύγχυσης που επικρατούσε από την κατάργηση της υποχρέωσης τήρησης πρόσθετων βιβλίων, για τον τρόπο έκδοσης των στοιχείων λιανικών συναλλαγών, έχουν ήδη προμηθευτεί Φ.Τ.Μ. του ν.1809/1988, για την έκδοση των αποδείξεων προς το κοινό, μπορούν να κάνουν χρήση αυτών, αναγράφοντας στο πίσω μέρος των εκδιδόμενων αποδείξεων λιανικής το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη.

Β. Τρόπος έκδοσης απόδειξης λιανικών συναλλαγών, από εκμεταλλευτή τουριστικού - ταξιδιωτικού γραφείου, όταν έχουν εκδοθεί δελτία συμμετοχής σε εκδρομή.

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Κ.Φ.Α.Σ., ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών, για την παροχή υπηρεσίας σε φυσικό πρόσωπο, εκδίδει απόδειξη λιανικών συναλλαγών.

2. Οι εκμεταλλευτές τουριστικών ή ταξιδιωτικών γραφείων επί σειρά ετών, εφαρμόζοντας τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 13α του προϊσχύσαντος Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/1992), εξέδιδαν μία συγκεντρωτική απόδειξη παροχής υπηρεσιών, για το σύνολο των δελτίων συμμετοχής της κάθε εκδρομής.

3. Ενόψει των ανωτέρω, σε περίπτωση που παρέχονται υπηρεσίες από τους εκμεταλλευτές τουριστικών ή ταξιδιωτικών γραφείων, σε άτομα που έχουν προμηθευτεί δελτία συμμετοχής σε εκδρομή ή περιήγηση από τρίτους (τουρ – λίντερς, υπαλλήλους ξενοδοχείων κ.α.), για λογαριασμό τουριστικού ή ταξιδιωτικού γραφείου, μπορεί να μην εκδίδονται από τον εκμεταλλευτή του γραφείου αυτού αποδείξεις λιανικών συναλλαγών για έκαστο των συμμετεχόντων στην εκδρομή, με την προϋπόθεση ότι εκδίδεται μία συγκεντρωτική απόδειξη λιανικών συναλλαγών, για το σύνολο των δελτίων συμμετοχής της κάθε εκδρομής, στο περιεχόμενο της οποίας θα αναγράφονται ο συνολικός αριθμός των δελτίων συμμετοχής, καθώς και η συνολική αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τα κατά τα ανωτέρω εκδιδόμενα δελτία συμμετοχής, διαφυλάσσονται σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ..

4. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που τυχόν απαιτηθεί από πελάτη του τουριστικού γραφείου (κάτοχο δελτίου συμμετοχής σε εκδρομή, περιήγηση κ.λπ.), ατομική απόδειξη, αυτή εκδίδεται υποχρεωτικά και παραδίδεται στον αντισυμβαλλόμενο, και εφόσον η αξία αυτής έχει ήδη συμπεριληφθεί στην συγκεντρωτική απόδειξη λιανικής εκδίδεται ισόποση (της ατομικής) απόδειξη επιστροφής, προκειμένου να μειωθεί αντίστοιχο ποσό της συγκεντρωτικής απόδειξης λιανικής.

Γ. Εισιτήρια θεαμάτων που περιοδεύουν - Έκδοση ακυρωτικού στοιχείου.

Με την παράγραφο 4 της εγκυκλίου ΠΟΛ.1036/22.2.2013, διευκρινίστηκε ότι, σε περίπτωση ακύρωσης φορολογικού στοιχείου, που υποχρεωτικά ή προαιρετικά σημαίνεται με Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., εφόσον δεν έγινε χρήση αυτού (π.χ. παράδοση στον αντισυμβαλλόμενο), απαιτείται η έκδοση ακυρωτικού στοιχείου με σήμανση από Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., λόγω του ότι το ακυρωθέν φορολογικό στοιχείο, έχει διαφυλαχθεί στη μνήμη του φορολογικού μηχανισμού (αρχεία a.txt, b.txt κ.λπ.).

Κατ' αναλογία των προαναφερθέντων, για την ακύρωση των μη χρησιμοποιηθέντων εισιτηρίων, μετά την ολοκλήρωση της περιοδείας θιάσου, καλλιτεχνικού συγκροτήματος κ.λπ., εφόσον αυτά έχουν εκδοθεί μηχανογραφικά με σήμανση μέσω Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., τα οποία προφανώς δεν έχουν παραδοθεί σε αντισυμβαλλόμενο, μπορεί να εκδίδεται ένα ακυρωτικό στοιχείο, με σήμανση μέσω Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., για το σύνολο των ακυρωθέντων εισιτηρίων, με την προϋπόθεση ότι τα μη

χρησιμοποιημένα εισιτήρια θα επισυνάπτονται σε αυτό και θα διαφυλάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικότερα αναφερόμενα στις σχετικές διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ..

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ**

Ακριβές αντίγραφο

Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες πίνακα Β' (εκτός του 2).
2. Αποδέκτες πίνακα ΣΤ' (μόνο τα 1 και 2).
3. Κεντρική Υπηρεσία Σ.Δ.Ο.Ε.

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πίνακα Η' (εκτός των 4, 10, 11).
2. Αποδέκτες πίνακα Θ' (μόνο τα 1, 2, 3).
3. Αποδέκτες πίνακα Ι'.
4. Αποδέκτες πίνακα ΙΒ' (μόνο τα 2, 3, 4, 7).
5. Αποδέκτες πίνακα ΙΣΤ'

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
4. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Γενικού Δ/ντή Φορολογίας
5. Γραφεία κ.κ. Γεν. Δ/ντών
6. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών
7. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
8. Δ/ση Βιβλίων και Στοιχείων (Δ15)
  - α) Γραφείο κ. Δ/ντή (2 αντίγραφα).
  - β) Τμήματα Α', Β', Γ' (από 10 αντίγραφα)